

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/13/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118200432
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2118200432.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov - matky: S. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. X, J., v súčasnosti bytom A. X, I. - Z., a otca: Z. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. X, J., zastúpený advokátom: Mgr. Petrom Kupkom, Hlavná 23, Trnava, o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu, rozhodujúc o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu v Trnave, č. k. 14P/4/2018 - 5 zo dňa 23. januára 2018, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu I. inštancie sa potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Súd I. inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletého (ktorý sa v súčasnosti nachádza u matky) do osobnej starostlivosti otca a matke uložil prispievať na výživu maloletého sumou 45 eur mesačne, zamietol.

2. V odôvodnení svojho uznesenia vychádzajúc z ust. § 367 ods. 1 a 2, § 360 ods. 1, § 2 ods. 1, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 327, § 328 ods. 1 a § 329 ods. 1 CSP poukázal na to, že po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia má súd za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Otec maloletého sa svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal zverenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti, nakoľko podľa jeho názoru sa v súčasnej dobe matka (u ktorej sa syn nachádza) o syna riadne nestará. Otec riadne nezdôvodnil a žiadnym spôsobom nepreukázal, že by o maloletého nebola zabezpečená riadna starostlivosť a žiadne zo svojich všeobecných tvrdení bližšie nekonkretizoval alebo nezdôvodnil (napr. že matka sa o syna riadne nestará; že matka vykonáva prostitúciu a je drogovo závislá, atď...). K návrhu otec nepriložil žiadne dôkazy a ani neoznačil žiaden dôkaz na podporu svojich tvrdení. Súd má za to, že otcom nebola preukázaná základná podmienka pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to nevyhnutnosť úpravy daných pomerov a naliehavá potreba zákroku zo strany súdu. Na rozhodnutie o osobnej starostlivosti o maloletého bude potrebné podrobne preskúmať pomery, schopnosti a osobnostné charakteristiky oboch rodičov, ktoré dokazovanie nie je pre krátkosť času možné vykonať v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, ale bude súčasťou konania vo veci samej. Maloletý sa v súčasnosti nachádza v starostlivosti matky, a teda starostlivosť o neho ako i jeho výživa sú zabezpečené. Súdu sa preto súčasný stav javí ako postačujúci, a to až do doby rozhodnutia vo veci samej. Súd nemal osvedčené, že by odovzdanie maloletého do osobnej starostlivosti otca bolo v jeho záujme, a teda sa neosvedčila potreba okamžitého riešenia situácie dočasnou úpravou pomerov navrhnutá otcom maloletého, z ktorého dôvodu súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. O úprave výkonu práv a povinností k maloletému na základe návrhu otca bude súd rozhodovať po vykonaní potrebného dokazovania v rámci konania vo veci samej.

3. Odvolanie proti uzneseniu podal otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 14P/4/2018-5 zo dňa 23.1.2018 (ďalej len „uznesenie“ alebo „rozhodnutie“), ktoré otec odvolaním napáda v celom rozsahu. Odvolaním napadnuté uznesenie má nasledovné dôvody odvolania: súd I. inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g) CSP v spojení s § 2 CMP), rozhodnutie súdu I. inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd I. inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie. Nariadením neodkladného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Otec má za to, že súd nereflektoval nepriaznivú situáciu, v ktorej sa maloletý nachádza. Podľa názoru otca sa už v návrhu osvedčila naliehavosť situácie, ktorá by si vyžadovala okamžitý zásah súdu využitím inštitútu neodkladného opatrenia, pričom súd nariadi neodkladné opatrenie vtedy, ak je preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že matka maloletého opustila dňa 08.01.2018 na jeho výzvu spoločnú domácnosť po tom, čo ju otec našiel v spoločnosti iného muža pri intímnostiach a maloletý sa v tom čase nachádzal bez dozoru vo vedľajšej izbe umrňaný. Matka opustila spoločnú domácnosť aj s maloletým. Podľa otca sa matka o maloletého riadne nestará, o tejto skutočnosti svedčí aj fakt, že matka maloletého kontaktovala matku otca, ktorú požiadala, aby sa tri dni starala o maloletého. Matka po odchode zo spoločnej domácnosti nejavila záujem o veci maloletého (jeho hračky), ale len o svoje laky na nechty a kozmetický kufrík. Otec považuje matku maloletého za nezodpovednú. Odkedy žije maloletý len s matkou, dochádza k zanedbaniu hygieny, čo sa u maloletého prejavuje najmä zapareninami zadku, špinavými nechtami, problémami s chrupom. Otec sa domnieva, že maloletý nemá zabezpečenú stravu, ktorá by zodpovedala jeho nárokom s ohľadom na jeho vek a nutričné hodnoty. Otec s poukazom na vyššie uvedené má preto dôvodné obavy o duševný, telesný a citový vývin maloletého a o jeho zdravie. Pripája dôkazy a navrhuje - vylúch otca, matky, svedka B. E., svedka A. O., lekárskeho nálezu maloletého, rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, zo dňa 04.12.2017, fotografie hygienického stavu maloletého na DVD. Má za to, že vzhľadom na charakter niektorých navrhnutých dôkazov vo veci neodkladného opatrenia je potrebné nariadiť súdne pojednávanie s poukazom na § 329 ods. 1 CSP resp. na § 385 CSP. Vzhľadom na uvedené je uznesenie vecne nesprávne. Otec žiada, aby Krajský súd v Trnave ako odvolací súd vydal nasledovné uznesenie: „Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Trnava č. k. 14P/4/2018-5 zo dňa 23.1.2018 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.“

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou - účastníkom, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), doručil návrh, uznesenie súdu I. inštancie a odvolanie v zmysle ust. § 329 ods. 1 CSP matke a ustanovenému kolíznemu opatrovníkovi, preskúmal napadnuté uznesenie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca je nedôvodné a uznesenie súdu I. inštancie je vecne správne.

5. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty otca v odvolaní, bolo posúdiť či súd I. inštancie rozhodol o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vecne správne. Dňa 17.01.2018 bol podaný návrh otca, ktorým sa vo veci samej domáha zverenia maloletého Z. do jeho osobnej starostlivosti a zaviazania matky na platenie výživného na maloletého, ako i úpravy styku matky s maloletým. V návrhu súčasne požiadaval o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletého (ktorý sa v súčasnosti nachádza u matky) do osobnej starostlivosti otca a matke uložil prispievať na výživu maloletého sumou 45 eur mesačne. Svoj návrh odôvodnil tým, že matka spolu s maloletým opustila dňa 08.01.2018 na jeho výzvu spoločnú domácnosť, nakoľko ju otec našiel v spoločnosti iného muža (pri intímnostiach). Maloletý sa v tom čase nachádzal vo vedľajšej izbe, bez dozoru a umrňaný. Otec zastáva názor, že matka sa v súčasnej dobe o maloletého riadne nestará, pretože kontaktovala matku otca a požiadala ju, aby sa na tri dni postarala

o maloletého. Pri odchode zo spoločnej domácnosti nezobrala matka maloletému žiadne hračky, jediné o čo sa zaujímala bola jej kozmetika. Otec má podozrenie, že matka je drogovzo závislá a vykonáva prostitúciu.

6. V zmysle § 324 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (ods. 1). Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd (ods. 2). Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (ods. 3).

7. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327 (teda neodmietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahujúci predpísané náležitosti, alebo ako nezrozumiteľný alebo neurčitý), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Podľa ods. 2 o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. Podľa ods. 3 uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

9. V zmysle § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa ods. 2 pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu I. inštancie.

10. V zmysle § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Podľa ods. 2 ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

11. V zmysle § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené. Podľa ods. 2 uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia.

12. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

13. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené a podľa § 334 CSP súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí...

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez

návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Ustanovenie § 36 ods. 1 Zákona o rodine obsahuje úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom rodičov ktorí spolu nežijú, často to bývajú prípady úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu. Podľa tohto ustanovenia prednosť má vždy dohoda rodičov (podliehajúca schváleniu súdu), v prípade nedosiahnutia takejto dohody môže súd aj bez návrhu upraviť výkon rodičovských práv a povinností. Nakoľko ustanovenie § 36 Zákona o rodine obsahuje stručnejšiu úpravu, zákonodarca odkazuje na primerané použitie ustanovení § 24 a 25 Zákona o rodine. Pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu súd rozhodne najmä o tom, komu zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, v akej výške a ktorý z rodičov bude platiť na jeho výživu a tiež rozhodne o úprave styku toho rodiča, ktorému dieťa zverené nebolo.

16. V odôvodnených prípadoch - ak je potrebné výkon rodičovských práv a povinností upraviť v krátkej dobe t.j. skôr ako bude rozhodnuté vo veci samej - o úprave rodičovských práv na čas do rozvodu je možné nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu I. inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

17. Odvolací súd má za to, že nie je možno vyvodiť dôvodnosť obáv otca, že by bol ohrozený záujem dieťaťa. Otec svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa domáha zverenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti, dôvodom podľa jeho názoru je, že sa matka o mal. dieťa riadne nestará. Nijakým spôsobom však neosvedčil, že by nebola zabezpečená jeho riadna starostlivosť a údajné nestaranie sa zostalo tak iba v rovine všeobecných tvrdení otca. Nekonkretizoval a nezdôvodnil ako má vedomosť a z čoho vyplýva jeho tvrdenie, že matka sa o dieťa riadne nestará a ani nezdôvodnil svoje tvrdenie, že matka dieťaťa vykonáva prostitúciu a je drogovo závislá. Otec k návrhu nepriložil dôkaz, ani neoznačil na svoje tvrdenia. Preto súd I. inštancie správne poukázal, že otec tak nepreukázal nevyhnutnosť úpravy pomerov a naliehavú potrebu zákroku zo strany súdu ako základnú podmienku pre nariadenie neodkladného opatrenia. Navyše súd súčasnú situáciu v starostlivosti o mal. dieťa vyhodnotil ako dostatočnú, lebo mal. je v starostlivosti matky, kde má zabezpečenú nielen starostlivosť ale aj výživu. V konaní vo veci samej sa budú konkrétne skúmať pomery oboch rodičov, ich schopnosti postarať sa o mal. dieťa tak, ako je to v jeho záujme, osobnostné charakteristiky oboch rodičov. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu I. inštancie, že nebolo osvedčené, že je nutné nariadením neodkladného opatrenia odovzdať maloletého do osobnej starostlivosti otca, že by to bolo v záujme dieťaťa a že si súčasná situácia v starostlivosti o dieťa to vyžaduje akútny zásah súdu dočasnou úpravou pomerov navrhnutou otcom.

18. Zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia preto považuje odvolací súd za správne a vecne správne rozhodnutie v merite, preto ho odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. O prípadnej náhrade trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa bude končiť konanie vo veci samej (§ 52 - § 58 CMP).

20. Senát odvolacieho súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustné dovolanie (§ 421 ods. 2 CSP).